

ELKE FRIESE ORGANISATIE KAN CIRCULAIR HANDELEN

#WATDOEJIJ

Dit inspiratiedocument, gebaseerd op de 7 pijlers van de circulaire economie, biedt concrete inspiratie, handvaten en prikkelende vragen waarmee elke Friese organisatie circulair kan handelen. Onderneem je, naar aanleiding van dit document, tijdens de Week van de Circulaire Economie een actie? Laat het ons dan weten! Gebruik de hashtag #WATDOEJIJ of stuur je foto met bericht naar nienke.turkstra@circulairfriesland.frl.

MATERIALEN

Heb jij je grondstofstromen al in kaart gebracht?

Kleine aanpassingen kunnen een grote impact hebben! Dit bewijst kozijnenleverancier Europrovyl. Zij zijn het gesprek aangegaan met recycling partner Omrin. Omrin heeft een analyse van de afvalstromen uitgevoerd, op basis waarvan een aantal kleine veranderingen in het productieproces zijn doorgevoerd. Hierdoor heeft Europrovyl in het eerste halfjaar van 2022 ruim 14.000 kg minder restafval geproduceerd [Meer info!](#)

En wist je dat je ook klein kunt beginnen door bijvoorbeeld je koffiedik te gebruiken om heerlijke oesterzwammen op te kweken? Zo kun je een eigen growkit of een gehele fungifarm bestellen bij Fryslân Fungies [Meer info!](#)

#WATDOEJIJ

Werk samen met je afvalverwerker om inzicht te krijgen in je afvalstromen en kom erachter hoe jij je afval kunt verminderen.

Wat voor producten en grondstoffen koop jij in? En kun je dit ook op een meer circulaire manier doen? Verken het in overleg met je leveranciers!

ENERGIE

Wat is jouw energieverbruik en wat doe jij al op het gebied van energiebesparing?

De gemeente De Fryske Marren is de eerste gemeente van het noorden die gecertificeerd is op de vierde trede van de CO2-prestatieladder. De CO2-prestatieladder is een instrument dat helpt inzicht te verkrijgen in het energieverbruik en de CO2-uitstoot van een organisatie. Dit geeft je de kans om je uitstoot te verminderen. Trede 1, 2 en 3 zijn gericht op de CO2-uitstoot van de organisatie zelf en trede 4 en 5 bereik je met partners buiten de organisatie. Voor gemeente De Fryske Marren is het een concreet middel om als organisatie te werken aan klimaatoplossingen. [Meer info!](#)

WATER

Weet jij hoeveel water je verbruikt en waar je kunt besparen?

Water speelt een essentiële rol in ons leven. Maar er is steeds minder zoet water beschikbaar. Reden dus om bewuster om te gaan met het waterverbruik en te onderzoeken op welke manieren er bespaard kan worden. Vanuit de gastvrijheidssector is onderstaand document ontwikkeld met concrete voorbeelden en kom er achter hoe jij jouw waterverbruik kunt verminderen en regenwater beter kunt inzetten: [Meer info!](#)

#WATDOEJIJ

Inventariseer de waterpunten in jouw bedrijf of organisatie en check de jaarlijkse waterrekening. Breng een paar medewerkers bij elkaar om te brainstormen. Welke waterbesparende maatregelen kun je nemen? Hoe kun je regenwater slimmer inzetten en water hergebruiken?

BIODIVERSITEIT

Wat zou jij op je eigen terrein kunnen veranderen om de groenvoorziening en biodiversiteit te versterken?

Bij de bouw van It Swettehûs, denieuwe brugbedieningscentrale van de provincie Fryslân, is het terrein op een natuurinclusieve manier ingericht. Zo is gebruikgemaakt van tweedehands klinkers met halfverharding op het parkeerterrein en zijn er wandelpaden en zitplekken aangelegd. Door de natuur zijn gang te laten gaan wordt aan de natuurinclusiviteit en biodiversiteit een enorme boost gegeven. Meer weten over de terreininrichting bij het Swettehûs? Bekijk dan de vlog: [Bekijk de vlog.](#)

#WATDOEJIJ

MAATSCHAPPIJ EN CULTUUR

Hoe draag jij met je organisatie bij aan de gemeenschap?

Er zijn veel manieren waarop je als organisatie aan de gemeenschap kunt bijdragen. Een aantal VCF-leden, zoals OPNIEUW! en Pottle, geven daar een bijzondere invulling aan door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een werkplek aan te bieden. Bij OPNIEUW! werken zij aan het opknappen van verouderde en afgeschreven meubels tot modern kantoormeubilair. Bij Pottle worden gebruikte (wijn)flessen ingezameld en vervolgens geüpicycled tot nieuwe glazen, potten, vazen en zeepdispensers. Meer weten? [Bekijk video.](#) [Lees meer.](#)

#WATDOEJIJ

Ga eens langs bij organisaties die ervaring hebben met inclusief ondernemen zoals leden Pottle en OPNIEUW! of partijen die jou hierbij kunnen helpen zoals bij [Frysland Werkt](#).

GEZONDHEID EN WELZIJN

Op welke manier draagt jouw organisatie bij aan de gezondheid en welzijn van haar medewerkers en omgeving?

In de transitie naar een circulaire economie speelt voeding een belangrijke rol. Het kiezen voor de juiste voeding heeft niet alleen impact op onze aarde, maar is essentieel voor de gezondheid van ons allemaal. Om gezond, lokaal en lekker Nederlands eten op de kaart te zetten is het concept 'Dutch Cuisine' gelanceerd. VCF-lid ROC Friese Poort biedt een gespecialiseerde koksopleiding aan, gebaseerd op het concept van Dutch Cuisine. Lokale ingrediënten, het koken 'van kop tot staart', bodemgezondheid en creatieve menu's en gerechten komen aan de orde. Meer weten? [Meer info!](#)

#WATDOEJIJ

Sta in de Week van de Circulaire Economie eens stil bij wat jij en je collega's eten tijdens de lunch. Wie heeft wat waarom op de boterham. Of eet zelf eens iets heel anders? Of nodig een student uit van de koksopleiding Dutch Cuisine en laat diegene een lunch voor jullie voorbereiden. Doe je inkopen vooraf lokaal, lekker en duurzaam via bijvoorbeeld [Eetbaar Fryslân](#).

WAARDE TOEVOEGEN

Wat doet jouw onderneming om naast financiële continuïteit ook te investeren in sociale en natuurlijke waarde?

Leer anders te kijken naar je eigen organisatie. Dit kan met behulp van de CIRCO methode. Met deze methode denk je na over hoe je het product vormgeeft en op welke manier je dat product beschikbaar stelt aan de klant. Door kritisch te kijken naar het proces én het product kunnen meer circulaire businessmodellen ontstaan. [Meer info!](#)

#WATDOEJIJ

Verken de sociale en natuurlijke meerwaarde van jouw organisatie voor de maatschappij. Wil je meer verdieping? Overweeg om deel te nemen aan een CIRCO Track, zoals VCF-leden NNRD, Miedema Bouwmaterialen en Jorritsma Bouw in 2022 ook deden. Meer weten over CIRCO? Of zelf een track initiëren? Neem dan contact op met [Nick Boersma](#)

MISSIE, COMMUNICATIE & TALENT

Wat is op elke pijler toepasbaar?

A. Bekijk de missie, visie, normen en waarden van jouw organisatie en check of circulariteit er voldoende in is verweven.

B. Vul het bedrijfs-/jaar-/teamplan aan met ambities en doelen voor circulariteit; dit voor zowel het primaire proces als ook de ondersteunende zaken. VCF-lid [P. de Vries](#) heeft bijvoorbeeld mooie doelen gesteld op basis van de 7 pijlers. Ook kun je een Green Team samenstellen, die zich actief bezighoudt met circulaire stappen binnen je organisatie. Bekijk [het voorbeeld](#) van NHL Stenden.

C. Communiqueer deze ambities! Zet de circulaire ambities van 2023 in de nieuwsbrief, website, het jaarverslag en op social media. Gebruik hierbij de hashtag #WATDOEJIJ.

D. Betrek jongeren bij jouw ambities. Bij welke circulaire opgaven kun je studenten betrekken? De studenten in Fryslân (mbo, hbo en wo) hebben de kennis, energie en een frisse blik om samen met jou deze opgave(n) aan te pakken! Neem hiervoor contact op met [Heleentje Swart](#) van SPARK the Movement

CIRCULAIR
FRIESLAND

ELKE FRIESE ORGANISATIE KAN CIRCULAIR HANDELEN
#WATDOEJIJ

Heb je naar aanleiding van dit document vragen? Neem dan contact op met nienke.turkstra@circulairfriesland.frl
Meer inspiratie op doen? Bekijk dan het programma van de Week van de Circulaire Economie 2023 op [onze website!](#)